

1886-08-29

AFSENDER

Jonathan Lange

MODTAGER

Agnete Skovgaard

FAKTA

Dokumenttype:
Brev

Afsendersted:
Thorvaldsens Vej, København

Modtagersted:
Civita d' Antino

Omtalte personer:
Jonathan Lange
Agnete Skovgaard

Arkivplacering:
Mappe 48 nr. 50

DOKUMENTINDHOLD

Agnetes bror fortæller om rejser til Sorø og Jylland.

TRANSSKRIFTION

Mappe 48 brev nr.50

Thorvaldsens Vej 5, Søndag 29/8 86.

Kjære Agnete! Længe har jeg skyldt Joakim og dig Brev, og jeg vil nu benytte denne Søndag Eftermiddag til i det mindste at begynde paa et. Jeg er ligesom alle andre voldsom glad ved at vide dig saa meget bedre, aller morsomst var det at se saadan et langt og meget morsomt Brev fra dig; Thora beundrede ogsaa Skriften – "se, hvor det er nydeligt skrevet" – og det var virkelig ogsaa et Mesterværk, tilmed naar man tænker paa, at det var i høj Grad med Forhindringer; du maatte jo kun skrive 2 Linier ad Gangen; ja det Brev blev alle glade over.

Jeg ved ikke, om det kan more dig, at jeg fortæller lidt om min Sommerrejse – det plejer at være Hovedindholdet af de Breve, jeg skriver, thi der er jo ikke mange i Tallet, og det glider lettest at skrive, naar man har noget af den Slags at fortælle om.

Først paa Sommerferien var jeg i Sorø, og der var naturligvis behageligt at være; ganske dejligt Vejr – jeg gjorde mange Ture omkring Søen og en ud til Rasmus Leth, Skovridderen i Gyrstrup Skov, paa Vejen saa jeg aloëbladet Kребseko prange i

-2-

en Tørvemose, den bragte jeg saa med for at den kunde pryde Bordet i Fredskovsminde; Rasmus Leth og hans Familie syntes [han har nogle dejlige Børn] jeg udmærket godt om. Skoven og Søen var ogsaa herlig, og der var meget godt for en Botaniker; af Sejlture (eller rettere Roture) paa Sorø Sø havde jeg mærkværdigt nok ikke mange, jeg tror virkelig kun én; ved den Lejlighed gik en Aaretold (Aaregaffel) i Vandet, flux op i Byen at købe en ny, og saa ud paa Sorø Sø over til Parnas, en herlig Aftentur. Senere gik min Rejse til Aarhus, hvor jeg boede hos Hjalmar Jensen, og befandt mig meget godt; der [er] en meget smuk Omegn, ganske dejlige Skrænter i Marselisborg Skov med Aarhusbugten for Fødderne og Udsigt til Helgenæs og det øvrige Mols (Kalø o.s.v. som du nok kan regne ud) og Samsø og Tunø; der til Marselisborg Skov gjorde vi en stor Skovtur fra Capt. Jensens, en hel Del unge vare med; blandt de unge Damer var 2)vist nok en Elev af dig, 1) Frk. Benzon. Hjalmar og jeg botaniserede naturligvis paa det kraftigste [omkring Aarhus], for Resten nød vi det herlige salte Vand, og vi var meget paa Montane hos Dalgas', musicerede noget (Capt.

Jensen og jeg sang Gluntar), kort sagt nød Sommerferien. Saa drog Hjalmar og jeg ud paa Fodtur, vi begyndte den paa Jærnbane, stod saa af ude paa Heden vest for Herning, kun 2 Mil fra Ringkjøbing Fjord, og saa botaniserede vi

-3-

naturligvis paa det grusomste. Vi tilbragte 3 Dage paa den brune Hede, hvor der for Resten ikke var saa lidt af Planter at se, især for en Kjøbenhavner; Hedemoserne indeholdt virkelig meget godt, ikke at tale om at vi nød Synet af de dejlige Gentianer, Benbræk og Rosmarinlyng. Strax den første Dag saa vi en sort Stork flyve i en stor Kreds over vore Hoveder, et Par Dage efter fløj en stor Flok Vagtler op bogstavelig lige for vore Fødder; vi saa naturligvis Hedelærker, Hjejler og Viber i Mængde; et Dyr, som jeg stadig savnede, og som jeg aldrig har set ude i det fri, er Hugormen, men man kunde jo ganske vist faa den at se og føle paa en ubehagelig Maade, saa det var maaske godt, at vi undgik den. 4 Beboere af Aarhus, deriblandt Capt. Jensen, eje Skovbjærggaard, den Hedegaard, hvor vi tilbragte den første Nat; der hører store opvoxede Plantager til, jeg tror der hører 400 Tønder Land Hede og Eng under den; Skjærn [Aa] løber lige forbi den og danner nogle herlige græsrige Enge; jeg kunde fortælle en Del om Opholdet paa Skovbjærggaard, men jeg tror, jeg vil foretrække at berette om nogle af de følgende Dages Begivenheder; vi vandrede da den næste Dag 4½ Mil over Heden, flere Steder saa vi bogstavelig intet uden Hede, vi styrede mod Øst og havde i Grunden intet at rette os efter uden Solen, thi hverken Kirker eller Træsamlinger eller Bakker vare at øjne, en Gang imellem kun en Mølle e.l.

Vi loserede om Natten i en Kro paa Heden

-4-

like langt fra Nørre Snede, næste Dag kom vi til en Plantage, hvor vi besøgte Skovridderen, der var meget venskabelig mod os og viste os om; hos ham boede en Havebrugscandidat Brun, som er i Familie med Biskop Svane. Nu begyndte Egnen at blive bakket og sørig (vi gik stadig mod Øst), snart saa vi Skove, det var Vinding Skove m.fl. Syd for den smukke Salten Langsø. Vi havde lagt den Plan at overnatte i Vinding By, men da der ingen Kro fandtes, gik vi til Præsten og spurgte om han kunde sige os en Bonde i Byen, vi kunde bo hos; Præstekonen bad os strax blive hos dem, da hun saa, at vi var Studenter, hun havde selv en Søn, der var Student, og denne Søn var hjemme; saa tilbragte vi en hyggelig Aften i Præstegaarden (Moth hedder Præsten), om Aftenen kom Resten af Familien hjem, 2 voxne Døtre og 2 Drenge foruden et Par Feriegæster;

Skjønt vi vare komne dumpende ind ad Døren, var alle overordentl. venlige mod os, Præsten bad os ovenikjøbet næste Dag, da vi gjorde Mine til at bryde op, om at blive 2 Dage hos dem og gjøre Skovtur med, [overstreget: saa] |men| 2)maatte 1) vi desværre sige nej tak og trave af Sted i Regnvej efter at have hjulpet Drengene med det mærkelige Arbejde at bygge en Bagerovn |oppe| i et Træ og de unge Damer med det endnu mærkeligere Arbejde at gynge i en Gynge, medens Vandet skyllede ned fra det Træ, hvori Gyngen hang. – Ja saadanne Eventyr paa Fodrejsen er brillante; saa kom vi til herlige Egne – Salten Langsø – Svejlbæk – Himmelbjærg – Ry – Skanderborg, vor senere Rejse beskrev vi |i| et taknemmeligt Rimebrev til Pastor Moth, efter at være komne i poetisk Stemning paa

|en Høj ved Himmelbjærgen. Snart efter Fodturens Slutning rejste jeg hjem, er nu begyndt paa Skoletimerne og begynder i Overmorgen paa Universitetet.

Nu vil jeg slutte dette historisk fortællende Brev med mangfoldige Hilsener!!

Lev vel alle!

Din Broder Jonathan.|

en høj og krummelig vej.
- Søndag eller Fortællingens Søndag.
vi sig sig sig sig sig
er nu begyndt, paa
Søndag, men og be-
gynner i Overgangen
paa Universitetet.
Nu vil jeg slutte
dette historiske
fortællende Brev
med mange flere
Blevener !!
alts vel alle!
Dine Broder Jonathan

Thorvaldus Vej 5, Søndag 29/8 86.

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 40 Nr. 50

Kjære Agnete! Længe har jeg skrevet
Joakim og dig Brev, og jeg vil nu begynde denne
Søndag Eftermiddag til i det mindste at begynde paa
et. Jeg er lige som alle andre voksne glad ved at vide
dig saa meget bedre, aller mest som det at se saadan
et Brev og meget mere som Brev fra dig; Thora beundrer
ogsaa Skriften - "ee, hvor det er nydeligt skrevet" - og det var
virkelig ogsaa et Mester værk, tilmed naar man tænker
paa, at det var i høj Grad med Forkindringer; du maatte
jo kun skrive 2 Linier ad Gangen. ja det Brev blev alle
glade over. Jeg ved ikke, om det kan være dig, at jeg for-
tæller lidt om min Sommerrejse - det plejer et være Hoved-
indholdet af de Breve, jeg skriver, thi der er jo ikke mange
i Tallet, og det glæder de fleste at høre, naar man kan
noget af den Slags at fortælle om. Forst paa Sommer-
ferien var jeg i Liss, og der var naturligvis behageligt at
være; ganske dejligt Vejr - jeg gjorde mange Ture omkring Liss
og en ind til Kænins Leth, Skovsiden i Gyrdingsskov,
paa Høgen saa jeg aloëbladet Knebels frøer.

en Toivencore, den bragte jeg saa med for at den kunde
 pynte Bordet i Frelshovsmuseet, Parnis Lette og hans Samling
^(som kan ses i det gamle Bogen)
 skænkte jeg udmærket godt om, Skoven og Loven var ogsaa her-
 lig, og der var meget godt for en Botaniker; af Leptone
 eller andre Røtter) paa Løve Lø' havde jeg mærkverdige,
 nok ikke mange, jeg tror virkelig kun en; ved den Lij-
 lighed gik en Harebold (Haregaffel) i Vandet, flæs op
 i Byen at kjøbe en ny, og saa ud paa Løve Lø' over til
 Parnas, en herlig Aften tur. Senere gik min Rejse til
 Aarhus, hvor jeg boede hos Hjalmar Jensen, og besøgte
 mig meget godt; der var meget smukt Oase, ganske
 dejlige Lærker i Marielyst Skov, med Aarhus brytten
 for Fodderne og Udigt til Helgeus og det øvrige Møde (Kast)
 o. s. v. som du nok kan se ud, og Læses og Tunes; der
 til Marielyst Skov gjorde vi en stor Skovtur paa Capt.
 Jensens, en hel Del unge vare med; blandt de unge
 Damer var vistnok en Elv af Dig, Frk. Bengtson.
 Hjalmar og jeg botaniserede naturligvis paa det kraftigste,
 for Resten nød vi det herlige salte Vand, og vi vare meget
 paa Montana hos Dalgaard, munceret ogsaa Capt. Jensen
 og jeg sang Gluntar), kort sagt nød Sommerferien. Sen-
 dere Hjalmar og jeg ud paa Fodtur, vi byggede den paa Jom-
 bane, stor saa afude paa Heden viste for Herning, kun
 2 mil fra Ringkjøbing Fjord, og saa botaniserede vi

natur ligvis paa det græs omstede. Vi tilbragte 3 Dage paa
den brune Hede, hvor der for Resten var ikke saa lidt af Plante
at se, især for en Nybeholdner. Heden var endeløst virke-
lig meget godt, ikke at tale om at vi uds Lynet af de dejlige
Gentianer, Ranunc og Ranunculus. I Aften den første Dag
saa vi en sort Stork flyve i en stor Kreds over vor Hoveder,
et Par Dage efter fløj en stor Flok Vagter op og stavede lige
for vor Fodder; vi saa natur ligvis Hede larker, Hjejler og
Viber i Mængde; et Dyr, som jeg stadig saavne, og som jeg
aldrig har set ud i det fri, er Hjørnen, men man kunde jo
ganske vist fæse den at se og føle paa en ubekendt Maade, sa-
det var maake godt, at vi iindgik den. I Heden af Hjørnen,
deriblandt Capt. Jensen, og Skovjægergaard, den Hede, hvor
vi tilbragte den første Nat; her hvor store opvoxende Plantager dr-
tel, jeg tror der hvor 400 Tønder Land Hede og Eng under den,
Lig som Løben lige forbi den og danner nogle herlige græs-
Eng; jeg kunde fortælle en Del om Opholdet paa Skovjæ-
gaard, men jeg tror, jeg vil foretrække at berette om nogle af de
følgende Dage. Begivenheder, vi vandt da den næste Dag
4 1/2 Mil over Heden, blev Herder saa vi meget vel i det ude-
Hede, vi styrede mod Vest og havde i Grunden intet at
seke os efter uden Solen, thi hverken Kirker eller Træskovninger
eller Bakker var at se, og Gæder i mellem kun en Mølle,
e.l. Vi lovede om Natten i en Kro paa Heden

i alle Længt fra Noire Suede, næste Dag kom vi til en
Plantage, hvor vi besøgte Skovrideren, der var meget ven-
skabelig mod os og viste os om, hos hvem boede en Havn-
brugs-scandots Bræn, som er i Familie med Bishop
Svane. Nu begyndte Egnen at blive bakket og sørg (vige's
stad og mod Geth), snart saa vi Skove, det var Vinding Skov
m. fl. Syd for den smukke Salten Længs. Vi havde lagt den
Plan at overnatte i Vinding By, men da der ingen Kro fandt
gik vi ind til Presten og spurgte om han kunde sige os en Boud
i Byen, vi kunde bo hos, Presten bad os strax blive hos
den, da han saa, at vi var Studenter, han havde selv en Søn,
der var Student, og denne Søn var hjemme: saa tilbragte vi en
hyggelig Aften i Prestegaarden (døth hedder Presten), om Aftenen
kom Resten af Familien hjem, 2 voksne Døtre og 2 Døysse
soudet et Par Ferie-jæder; skjönt vi vare komne dumpt ind
ad Døren, var alle overordentl. venlige mod os, Presten bad os overnæt
næste Dag, da vi gjorde Alene til at byde op, om at blive 2 Dage hos dem
og give Skotten med, ^{nu} ~~saa~~ ^{naa} naa vi derovre lige vej tab og have af
Hid i Regnveje efter at have hjulpet Døysene med det mærkelige Arbejde
at bygge en Bagerovn i et Træ og de unge Døys med det endnu mærke-
ligere Arbejde at bygge i en Gjyn, medens Vandsot skyllede ned fra det Træ,
hvor Gjynen hang. - ja saadanne Eventyr paa Fodrejsen er brillaante;
saa kom vi til herlige Egne - Salten Længs - Sejebek - Himmelbyrg
- By - Skanderborg, og senere Rejse beskrev vi et taknemligt Brev
til Pastor Koth, efter at vi vare komne i poetisk Stemning paa